

Vegoppmerking

Synlighet, levetid og effekt på ulykker

Statens vegvesen

Terje Giæver
Statens vegvesen Vegdirektoratet

Asfaltdagen, 19. januar 2023

Foto: Jon Haglund

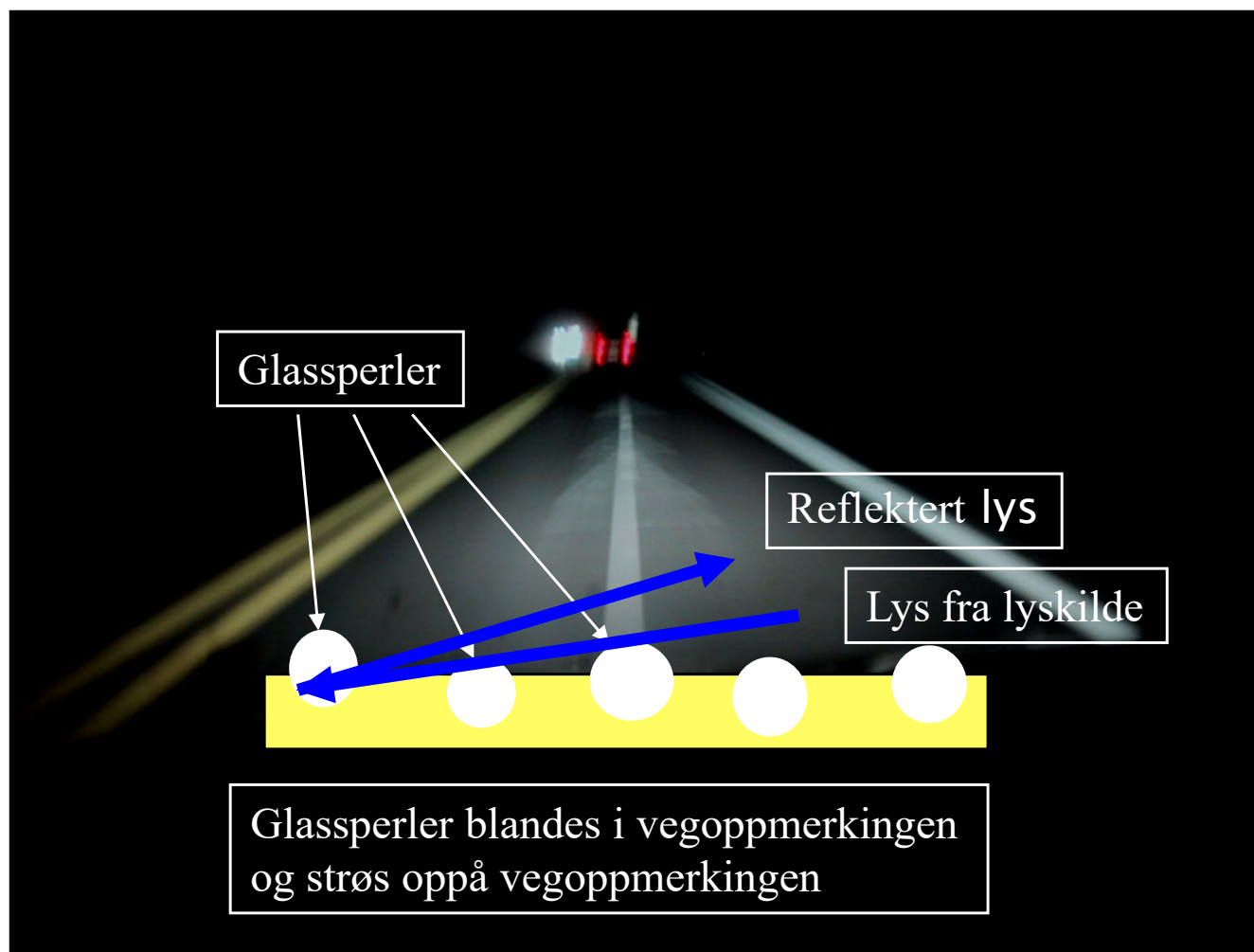

Krav til funksjon av vegoppmerking

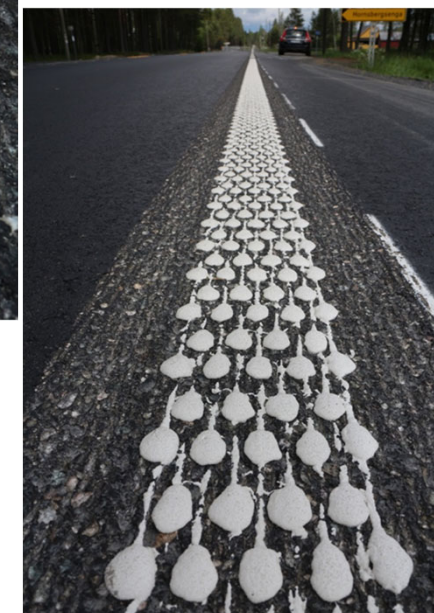
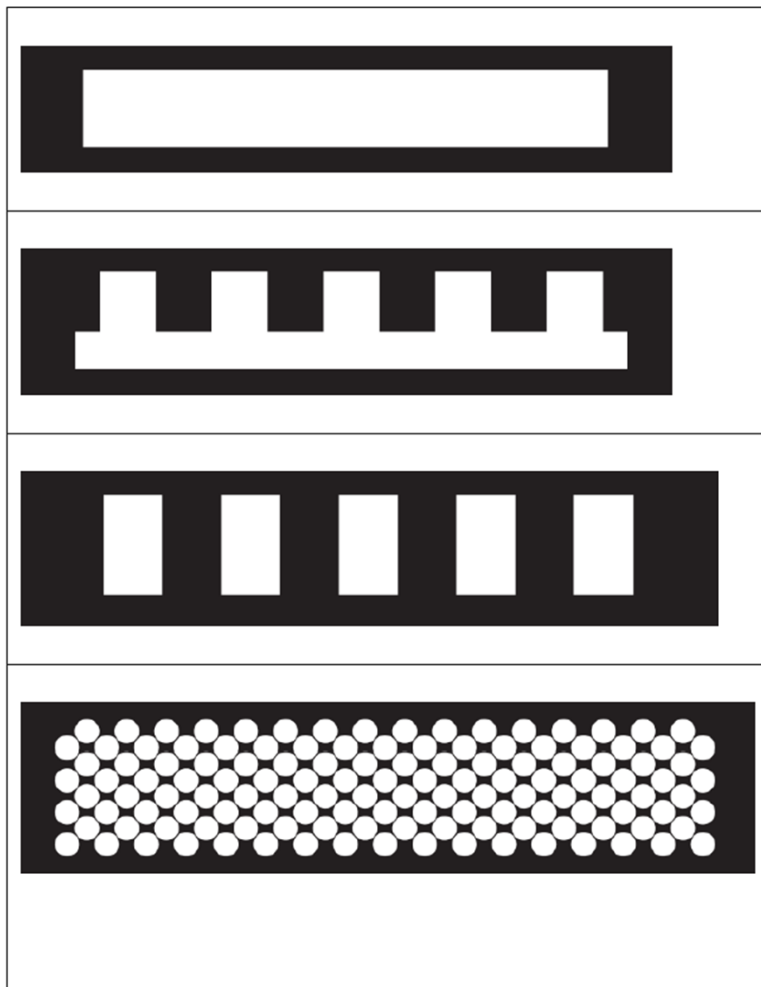
- Synlighet
  - Retrorefleksjonskoeffisient R_L , synlighet i mørke
    - tørr vegbane
    - våt vegbane
  - Luminanskoeffisient Q_d , synlighet i dagslys/vegbelysning
- Andre krav
  - Fargekoordinater for hvit og gul
  - Friksjon

Vegoppmerking synlighet i mørke

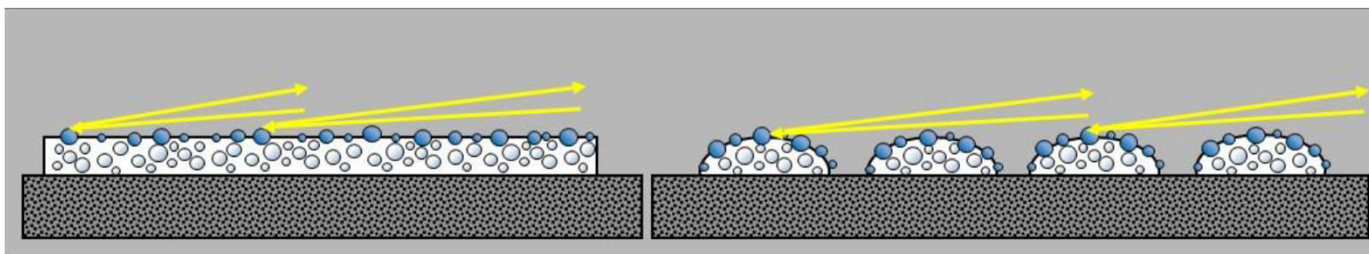
Plan og profilert vegoppmerking

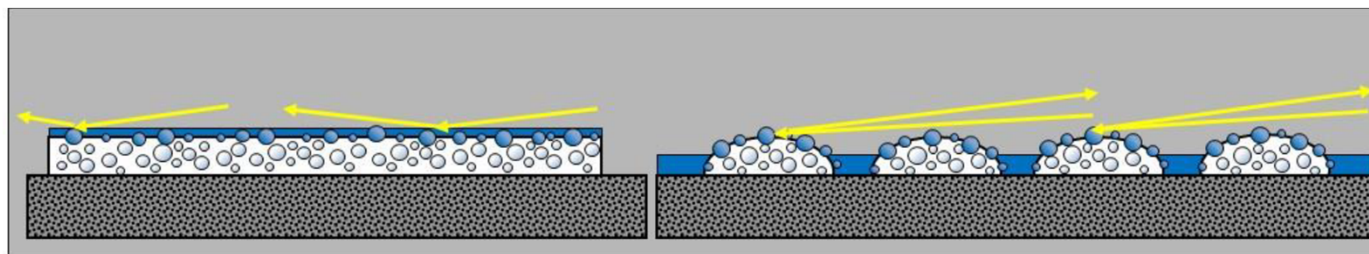

Retrorefleksjon – plan og profilert vegoppmerking i mørke

Tørr vegbane

Våt vegbane

Statens vegvesen

Vegoppmerkingen og slitasje – vinterdrift og piggdekk

Vegoppmerkingens levetid

Sertifiserte materialer

- Nordisk prosjekt (NordicCert, 2015–)
  - Prøvefelt for å undersøke vegoppmerkingsmaterialers funksjonelle egenskaper i Norge/Sverige og Danmark
  - Utvikling av materialer opprettholder sin funksjon over lengre tid (ulike sertifiseringsklasser)
  - Sertifiseringsordning tatt i bruk i 2018

Nordisk prøvefelt på Rv 2 ved Haslemoen

Vegoppmerkingens levetid

Fresing

- Forsterket vegoppmerking (policy utarbeidet i 2014)
  - Vegoppmerkingen legges i et sinusformet spor som er frest i asfaltdekket. Fresesporet gir vibrasjon i kjøretøyet ved overkjøring. Dokumentert god trafiksikkerhetseffekt.
- Plan nedfresing av vegoppmerking (ingen policy i dag)
  - Vegoppmerkingen legges i et plant spor som er frest i asfaltdekket
- Kan benyttes både på kant og midtlinje
- Mindre slitasje på vegoppmerking
- Bedre synlighet av linjer
- God lønnsomhet ved plan nedfresing av kantlinjer
- Lønnsomheten ved plan nedfresing av midtlinjer undersøkes

Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet

- Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet 2022–2025 har som ett av tiltakene:
  - Innarbeide bruk av nedfrest vegoppmerking i plant spor i Statens vegvesens veiledere

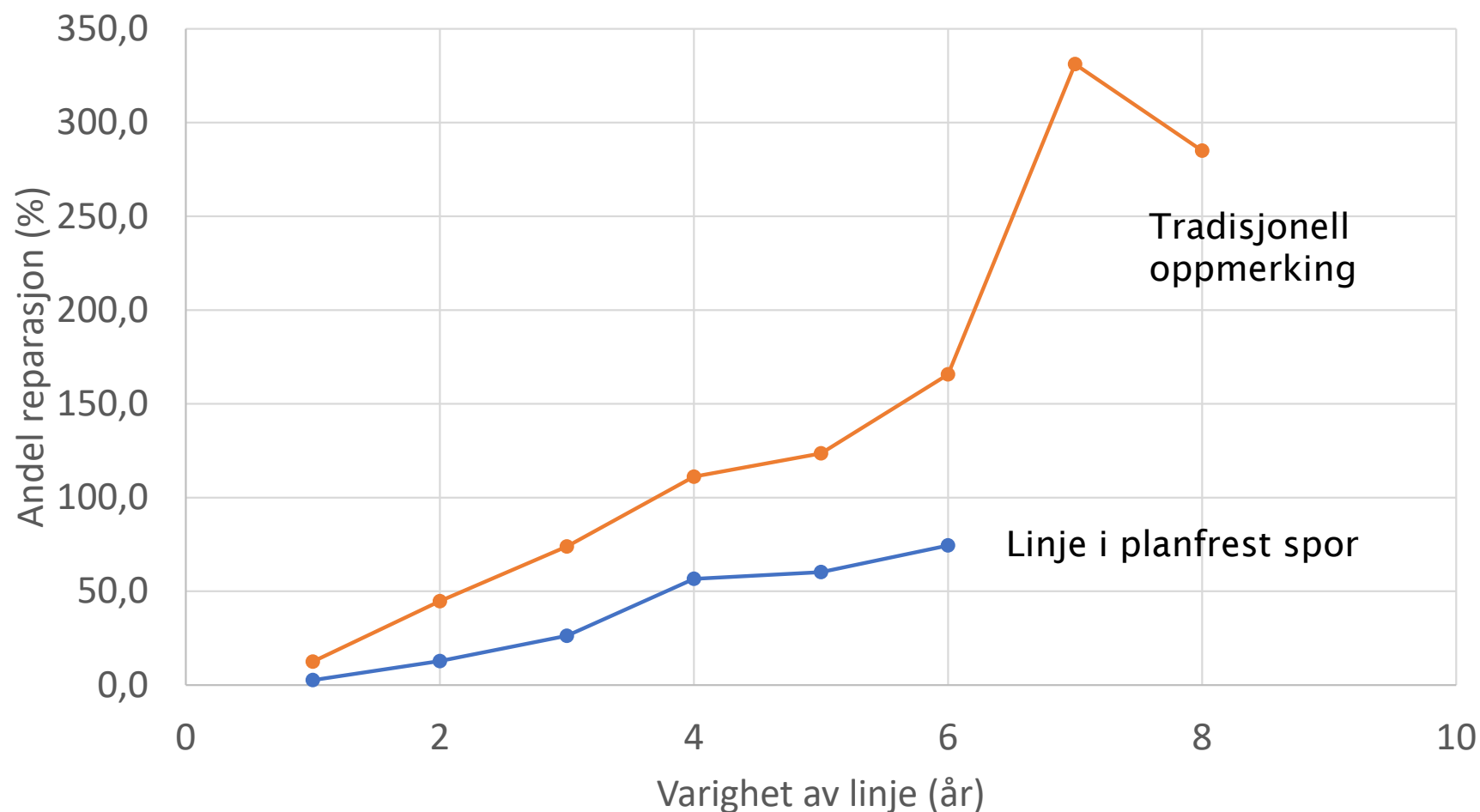

Eksempel: Plan nedfresing av midtlinje – slitasje

Statens vegvesen

Aggregert andel reparasjon av linje etter varighet

Trafikksikkerhet

Effektkatalog, TØI 2017

- Effekt av forsterket midtoppmerking og profilert midtlinje
  - Møteulykker -40%
  - Utforkjøringsulykker -20%
- Effekt av forsterket og profilert kantoppmerking
  - Alle ulykker -11%
  - Utforkjøringsulykker -4%

Trafikksikkerhet

Trafikksikkerhetshåndboken, TØI

- Kombinasjon av kantlinjer og midtlinjer
  - Personskadeulykker –24%
- Systematisk utbedring av vegoppmerking
  - Alle ulykker –36%
- I mange tilfeller kan det være vanskelig å påvise trafikksikkerhetseffekter av vegoppmerking, men det er gode effekter av både profilert og forsterket vegoppmerking

Oppsummering – Effekter av nedfrest vegoppmerking

- Kostnadsbesparende
- Bedre synlighet av vegoppmerkingen
  - Bedre trafiksikkerhet
  - Bedre fremkommelighet
  - Bidrag til funksjon av førerstøttesystemer
- Mindre utslipp av mikroplast

Takk for oppmerksomheten

